

Samenvatting

Ervaringen met allianties en alliantiebeleid in Amsterdam

Marian van der Klein, Mariam Badou en Micky Out

Samenvatting

Ervaringen met allianties en alliantiebeleid in Amsterdam

Procesevaluatie Subsidieregeling 'Diversiteit en inclusiviteit voor allianties Amsterdam 2021-2023'

Marian van der Klein
Mariam Badou
Micky Out

Utrecht, november 2022

In 2021 werd de nieuwe Subsidieregeling 'Diversiteit en inclusiviteit voor allianties Amsterdam 2021-2023', van kracht. In dit rapport brengen we via een (tussentijdse) procesevaluatie de ervaringen met deze nieuwe subsidieregeling in kaart. De gemeente gaf de afgelopen periode onder deze regeling in samenwerking met zes allianties uitvoering aan de drie programmalijnen diversiteit en inclusie: emancipatie, antidiscriminatie en gedeelde geschiedenis. Het Verwey-Jonker Instituut haalde de ervaringen op via een quickscan en focus-groepgesprekken met de allianties, en met de medewerkers van de afdeling Diversiteit van de gemeente. In de procesevaluatie staan twee vragen centraal:

1. *Hoe ervaren maatschappelijke organisaties en medewerkers van de afdeling Diversiteit van de gemeente Amsterdam de nieuwe Subsidieregeling?*
2. *Worden de door de gemeente gestelde doelen volgens de direct betrokkenen gerealiseerd via de samenwerking in en met allianties?*

In zes hoofdstukken hebben wij deze vragen beantwoord. Om met de laatste vraag te beginnen: ja, de door de gemeente gestelde doelen zijn volgens de direct betrokkenen via de nieuwe subsidieregeling dichterbij gekomen..

Doelen van de nieuwe subsidieregeling

De gemeente Amsterdam wilde met de nieuwe subsidieregeling de volgende doelen bereiken

- Het veld van emancipatie, inclusie en diversiteit strategisch te benutten,.
- Gericht sturen op resultaat en bestuurlijke prioriteiten.
- Synergie stimuleren in het veld van emancipatie, inclusie en diversiteit.
- Meerjarige financiële zekerheid bieden aan partijen in het veld van emancipatie, inclusie en diversiteit.

In de ervaring van de allianties, de accounthouders en de programmalijncoördinatoren (van de afdeling Diversiteit) zijn deze vier doelen dichterbij gekomen. De veldpartijen hebben elkaar naar aanleiding van de nieuwe subsidieregeling opgezocht en zijn verdergaande samenwerkingen aangegaan dan voorheen. Het lukt om het veld strategisch te benutten, het lukt om te sturen op resultaat -in casu de beleidsprioriteiten-, het lukt om synergie in het veld te bewerkstelligen en het lukt om meerjarige zekerheid te bieden. Dit alles gebeurt vooral via de onderlinge samenwerking binnen de allianties. Die onderlinge samenwerking gaat goed. Dat is mede te danken aan de coördinatoren, penvoeders en projectleiders die de samenwerking en de activiteiten in goede sfeer op gang houden. En aan het enthousiasme dat de betrokken partijen bindt; zij staan allemaal voor diversiteit en inclusiviteit in Amsterdam en delen de aandacht voor gendergelijkheid in werk, , Zichtbaarheid & Pride, Biculturele lhbtq+, Antidiscriminatie, Inclusief Herdenken en het koloniale verleden en de doorwerking daarvan.

Ervaringen van het partnerschap tussen gemeente en allianties

Het partnerschap tussen gemeente en allianties verdient nog wat extra aandacht en meer vertrouwen in elkaar. De allianties hebben na toekenning van de subsidie behoefte aan:

- Meer ruimte en vertrouwen in de uitvoering van hun gehonoreerde activiteitenplannen.
- Een betere balans tussen gevraagde verantwoording en de praktijk van uitvoering in het veld.
- Meer algemeen vertrouwen van de gemeente naar de allianties toe.

Ervaringen in het voortraject

Ook de ervaringen in het voortraject waren voor de allianties niet onverdeeld positief. Binnen de aanvraag werd van elke alliantie een Theory of Change (TOC) gevraagd. Het maken van de TOC is door de gehonoreerde allianties omschreven als zeer arbeidsintensief: het was een stressvol traject dat voor hen niet in verhouding stond met het gevraagde resultaat. Er was geen ervaring met het schrijven van TOC's bij de meeste allianties en het schrijven van een aanvraag werd niet gecompenseerd. De accounthouders van de gemeente hebben de ervaring dat zij via de TOCs een helder beeld kregen van de lange termijnvisies van de allianties, plus hun stappenplan om tot de doelen op de lange termijn te komen. De gemeente heeft als beoordelaar van de aanvragen, de TOCs als belangrijkste onderdeel beschouwd. Gezien de ervaringen van de gehonoreerde allianties lijkt het evenwel verstandig om de noodzaak van de TOC als onderdeel van de aanvraag en de beoordeling opnieuw te bezien. Het schrijven van een TOC is een zware belasting voor een veld waarvan men praktische actie nodig heeft.

De geboden ondersteuning in het voortraject van de nieuwe subsidieregeling voldeed niet aan de behoeften van de allianties (te weinig *hands on*, alleen in kantooruren beschikbaar). Daarnaast hebben de onderzoekers gezien dat er in de honoreerde aanvragen wel heel veel werd beloofd door de allianties. Desgevraagd vertellen de allianties dat ze dat deden omdat ze bang waren anders geen geld te krijgen. Het veld heeft zich in het voortraject tot concurrentie gedreven gevoeld, en daardoor (achteraf gezien) te hoge ambities in de aanvragen neergelegd.

Ervaringen in de onderlinge samenwerking binnen de allianties

Uit deze procesevaluatie blijkt dat de partijen binnen de allianties over het algemeen goede ervaringen hebben met de onderlinge samenwerking. De organisaties zijn blij dat ze elkaar hebben gevonden, vinden dat ze al mooie

dingen tot stand hebben gebracht en hebben vertrouwen in de penvoerders/coördinatoren. De allianties hanteren ieder een eigen samenwerkingsmodel; de meesten hebben één keer in de maand/twee maanden contact. We zien dat de grootte van de alliantie een rol kan spelen in de overlegvorm en overlegmomenten die gekozen worden. De grote allianties – waarin ook veel vrijwilligersorganisaties zitten – hebben vaak een constructie met een harde kern en kleinere subgroepen die met elkaar afstemmen en aan activiteiten werken. Hoe groter de alliantie, hoe moeilijker het wordt om regelmatig als complete alliantie samen te komen.

Twee allianties zijn nog in – wat in de literatuur heet - de *storming of norming* fase (Tuckman,1965). Dat wil zeggen dat de onderlinge verhoudingen nog niet altijd uitgekristalliseerd zijn. De organisaties zijn nog bezig om de gemeenschappelijke norm vast te stellen en hebben af en toe gedoe over de manier van onderlinge communicatie. De andere allianties zijn die fasen voorbij en kunnen zich volledig concentreren op het bereiken van de gestelde doelen. Omdat de samenwerking in de allianties meestal zo goed gaat, kunnen we concluderen dat het gelukt is om met de nieuwe subsidieregeling synergie te stimuleren in het veld van emancipatie, inclusie en diversiteit.

COLOFON

Opdrachtgever	Gemeente Amsterdam
Auteurs	Dr. M. van der Klein M. Badou, MSc M. Out, MSc
Foto omslag	ANP - 200472051
Uitgave	Verwey-Jonker Instituut Kromme Nieuwegracht 6 3512 HG Utrecht T (030) 230 07 99 E secr@verwey-jonker.nl I www.verwey-jonker.nl

De publicatie kan gedownload worden via onze website:
<http://www.verwey-jonker.nl>

ISBN 978-94-6409-198-4

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht, november 2022

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het Verwey-Jonker Instituut. Gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

The copyright of this publication rests with the Verwey-Jonker Institute. Partial reproduction of the text is allowed, on condition that the source is mentioned.